

Окремі аспекти організації позачергових виборів народних депутатів України 2007 року

19 листопада 2007 року Центральна виборча комісія завершила реєстрацію народних депутатів України, обраних на позачергових виборах 30 вересня 2007 року. Таким чином, за словами Голови Комісії Володимира Шаповала, Комісія завершила роботу у виборчій кампанії.

З моменту ініціювання позачергових парламентських виборів Україна пройшла нелегкий, але правовий шлях до встановлення результатів народного волевиявлення.

Слід відзначити, що остання виборча кампанія характеризувалася високою явкою громадян України на виборчі дільниці. Це, до речі, вже стійка тенденція кількох останніх виборів в Україні.

Виборчий процес уперше проходив у надзвичайно стислі терміни. Це, зі свого боку, яскраво висвітлює цілу низку недоліків у процедурі організації і проведення виборів. Тому перед новообраною Верховною Радою України зараз постає необхідність напрацювання комплексного підходу до подальшого вдосконалення виборчого законодавства.

Чесність, відкритість і демократичність позачерго-

вих виборів народних депутатів України 30 вересня 2007 року констатували всі представники від іноземних держав та міжнародних організацій, які спостерігали за ходом підготовки і проведення цих виборів. Безумовно, Центральна виборча комісія зацікавлена в тому, щоб її робота була абсолютно прозорою і відкритою: всім міжнародним інституціям за їх бажанням надавався якнайповніший обсяг інформації щодо діяльності Комісії та перебігу виборчого процесу. Загалом інститут міжнародного спостереження на виборах в Україні був ефективним. Підсумкові документи, котрі надходять українській стороні за результатами спостереження, як правило, містять конструктивні та змістовні рекомендації.

Чітко окреслені відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів України» строки виборчої кампанії з позачергових виборів народних депутатів України 2007 року: з 2 серпня по 11 листопада – дійсно досить короткий термін для організації виборів та встановлення їх результатів. Окрім того, повертаючись до подій піврічної давнини, не важко пригадати, в яких складних умовах стартувала цьогорічна виборча кампанія: зміни у законодавстві, призначення нового складу Комісії, розподіл повноважень між її членами. Однак усі етапи і заходи з організації виборчого процесу були здійснені на належному рівні згідно з вимогами Закону.

Як і на чергових виборах 2006 року, конституційно-правовою основою позачергових виборів є, передусім,

Міністрів України від 18 липня 2007 року № 942 «Питання утворення робочих груп обліку виборців».

Разом з тим, базовим для позачергових виборів усе ж став Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про вибори народних депутатів України» та деяких інших законодавчих актів України (щодо порядку проведення позачергових виборів до Верховної Ради України та заміщення народних депутатів України, повноваження яких були достроково припинені)», прийнятий Верховною Радою України 1 червня 2007 року.

Зазначений закон встановив нові строки здійснення багатьох виборчих процедур, передбачених Законом України «Про вибори народних депутатів України» для чергових виборів народних депутатів України, які не впи-

відповідні конституційні норми, що регламентують загальні засади формування та функціонування законодавчої влади в Україні.

Крім того, проведення цих виборів базувалося на нормах Закону України «Про вибори народних депутатів України», відповідних положеннях Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Закону України «Про Державний реєстр виборців», інших законодавчих та нормативно-правових актах. До останніх, зокрема, слід віднести передовсім Указ Президента України від 4 липня 2007 року № 593/2007 «Про забезпечення реалізації виборчих прав громадян України, законності, прозорості та відкритості виборчого процесу на позачергових виборах до Верховної Ради України» та постанову Кабінету

судилися в межі шістдесятиденного строку проведення позачергових виборів, а також, за аналогічними підставами, закріпив особливості здійснення таких процедур.

Коректив зазнали практично всі базові положення Закону України «Про вибори народних депутатів України», зокрема:

- складання та уточнення списків виборців;
- утворення окружних та дільничних виборчих комісій;
- висування та реєстрація кандидатів у народні депутати України;
- проведення передвиборної агітації;
- організація голосування та встановлення його підсумків.

Змін зазнав навіть порядок фінансового та матеріально-технічного забезпечення виборів, адже йшлося про закупівлю товарів, робіт і послуг за рахунок коштів Державного бюджету України у більш короткі, ніж на чергових виборах, терміни. Задля спрощення відповідних процедур, розрахованих на триваліший період здійснення, законодавець надав право визначати їх Міжвідомчій комісії з питань державних закупівель за пропозицією Центральної виборчої комісії.

Значною мірою належній організації виборчого процесу сприяла мобілізація Центральною виборчою комісією зусиль на напрацювання роз'яснень щодо застосування виборчого законодавства із внесеними змінами на позачергових виборах народних депутатів, оскільки самі зміни вносились уже, як мовиться, на марші. Роз'яснення декількох основних норм, які викликали найбільше непорозуміння у їх практичному застосуванні, були розроблені фахівцями Центральної виборчої комісії, затверджені її постановами і надіслані всім організаторам виборів. Це, зокрема, роз'яснення: щодо складання робочими групами обліку виборців списків виборців на звичайних і закордонних виборчих дільницях; щодо порядку та умов здійснення перевірки і підтвердження даних, які містяться у заяві виборця, тимчасово не здатного самостійно пересуватися, під час підготовки до голосування; щодо порядку утворення дільничних виборчих комісій та розподілу керівних посад у цих комісіях; щодо складання протоколу дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці після закінчення голосування тощо. Оскільки Комісія не може перевищити свої повноваження і творити норми закону, до її функцій належить тільки прийняття роз'яснень і рекомендацій з питань застосування законодавства України про вибори і референдуми. Однак напрацьовані матеріали ляжуть в основу майбутніх пропозицій щодо вдосконалення чинного Закону про вибори з урахуванням узагальненого досвіду його застосування.

Практичні роз'яснення, методичне забезпечення, безпосереднє спілкування з організаторами виборів – украй важливий напрям роботи Центральної виборчої комісії. Кілька практичних семінарів, у яких взяли участь загалом понад тисячу осіб, дві загальноукраїнські селекторні наради – робота з організації та проведення цих заходів потребувала ретельної підготовки і належної організації ще й з огляду на те, що всі ці заходи були проведені упродовж одного місяця. Проте, було досягнуто запланованого результату.

Одразу ж зі стартом виборчої кампанії Центральна виборча комісія провела дві важливі селекторні наради, перша з яких була присвячена питанням складання робочими групами обліку виборців списків виборців, а також матеріально-технічного забезпечення окружних і дільничних виборчих комісій. На наступній нараді саме обговорювались питання організації діяльності окружних виборчих комісій – забезпечення необхідних умов робо-

ти цих комісій, починаючи від приміщень і закінчуючи інвентарем і канцелярським приладдям. Центральна виборча комісія своєю постановою встановила відповідні вимоги до програмно-технічного комплексу Єдиної інформаційної системи «Вибори», згідно з якими ОВК забезпечувалися необхідним мінімумом технічного оснащення: не менше чотирьох цифрових телефонних ліній, не менше трьох телефонних апаратів (один – факсимільний), не менше чотирьох комп'ютерних робочих станцій, лазерний принтер, копіювальний апарат, два модеми, мережевий комутатор. Загалом у Державному бюджеті України на 2007 рік було передбачено 365 млн гривень на проведення позачергових виборів. З них переважна більшість коштів була спрямована на фінансування окружних та дільничних виборчих комісій – 320,2 млн гривень. Це майже удвічі менше тих коштів, які було виділено державою на проведення чергових виборів народних депутатів України у 2006 році.

Ні для кого не секрет, що саме складання якісних списків було каменем спотикання напередодні старту цьогорічної виборчої кампанії. Оскільки Закон України «Про Державний реєстр виборців» набув чинності 1 жовтня 2007 року, за основу для проведення цьогорічних виборів було взято списки виборців, за якими проводились вибори 2006 року. Саме ця зміна, серед інших, була однією з основних, внесених до чинного закону про вибори народних депутатів (стаття 102³).

Говорячи про порядок складання списків виборців та процедуру їх уточнення, слід зазначити, що виконавцями відповідної роботи на позачергових виборах були робочі групи обліку виборців, а також окружні та дільничні виборчі комісії. Водночас механізми здійснення ними своїх повноважень, окремі базові засади складання та уточнення таких списків, передбачені для чергових виборів народних депутатів України, було суттєво змінено.

Так, з огляду на швидкоплинність виборчого процесу позачергових виборів, новелою процедури складання списків виборців стала відсутність загальних списків виборців. Замість складання загальних списків робочі групи обліку виборців відразу приступили до складання списків виборців на виборчих дільницях. При цьому списки складалися на основі електронної бази даних загальних списків виборців по відповідній адміністративно-територіальній одиниці, що надавалися робочій групі Центральною виборчою комісією, з використанням списків на відповідних виборчих дільницях, на підставі яких проводилося голосування на останніх виборах народних депутатів України, а також шляхом уточнення даних про виборців, яке полягало в узагальненні та відповідному врахуванні відомостей про громадян України, що подавалися робочій групі керівниками відповідних органів, установ, організацій, командирами військових частин (формувань).

З метою підготовки якісних списків Центральна виборча комісія організувала навчання системних адміні-

страторів районних і міських робочих груп обліку виборців з питань роботи з модифікованою інформаційно-аналітичною підсистемою «Списки виборців ЄІАС «Вибори», в якому взяли участь 714 осіб, що представляли 667 робочих груп. Усього ж на позачергових виборах народних депутатів України 30 вересня 2007 року було утворено 679 робочих груп обліку виборців. Найбільша увага під час навчання приділялася практичному виконанню інсталяції прикладного програмного забезпечення на рівні робочих груп, практичному виконанню завдань оператора, основам інформаційної безпеки. За підсумками семінару слухачі отримали модернізоване програмне забезпечення і комплект інструктивних матеріалів.

Новизною в питаннях складання та уточнення списків виборців на позачергових виборах стало також незастосування на них інституту відкритих посвідчень, відміни необхідності документального підтвердження виборцем тимчасової нездатності пересуватися самостійно для голосування за місцем перебування, запровадження в порядку уточнення списків виборців норми щодо виключення зі списків за поданням органів Державної прикордонної служби громадян України, зареєстрованих у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці, які перетнули Державний кордон України і на момент подання відповідних відомостей відсутні дані про їх повернення на територію України. Останні дві законодавчі новели викликали особливо гострі дискусії в суспільстві як серед політиків, так і практиків щодо можливості та меж їх застосування під час організації підготовки та проведення позачергових виборів, а норма щодо виключення зі списків виборців громадян, які перетнули Державний кордон України, стала предметом розгляду у Конституційному та Вищому адміністративному судах України.

Проведення позачергових виборів народних депутатів України 30 вересня 2007 року згідно з частиною третьою статті 1 Закону України «Про вибори народних депутатів України» здійснювалось за пропорційною системою: депутати обиралися у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі за виборчими списками кандидатів у народні депутати України від політичних партій, виборчих блоків політичних партій.

Висування кандидатів у народні депутати України на позачергових виборах народних депутатів України 30 вересня 2007 року згідно з частиною першою статті 102⁴ Закону України «Про вибори народних депутатів України» розпочалося на наступний день після опублікування Указу Президента України і закінчилося за 40

Оголошення результатів позачергових виборів народних депутатів України 30 вересня 2007 року

днів до дня виборів, тобто тривало з 2 по 20 серпня 2007 року включно.

Про час і місце проведення з'їзду (зборів, конференції) політичної партії або міжпартійного з'їзду політичних партій, що входять до виборчого блоку, щодо висунення кандидатів у народні депутати України керівник політичної партії не пізніше як за п'ять днів до дня проведення з'їзду, а керівники партій, що входять до виборчого блоку політичних партій, не пізніше як за три дні до дня проведення міжпартійного з'їзду повідомляли в письмовій формі Центральну виборчу комісію.

Такі повідомлення надійшли до Центральної виборчої комісії від 21 політичної партії та 13 виборчих блоків політичних партій, до яких увійшла 41 політична партія.

За процедурою висунування кандидатів у народні депутати України на з'їздах (зборах, конференціях) спостерігали члени Центральної виборчої комісії, які відповідно до вимог частини восьмої статті 57 Закону за дорученням Голови Центральної виборчої комісії мали на це право і були присутні практично на всіх таких з'їздах.

Однак у визначений Законом термін до Центральної виборчої комісії подали документи для реєстрації кандидатів у народні депутати України, висунутих на партійних та міжпартійних з'їздах, лише 13 політичних партій та 12 виборчих блоків політичних партій.

Загальна кількість кандидатів у народні депутати України, висунутих політичними партіями та виборчими блоками політичних партій, та включених до їх виборчих списків, становила 6078 осіб.

Виборчі списки «Виборчого блоку Людмили Супрун – Український регіональний актив», «Блоку Юлії Тимошенко – Виборчого блоку політичних партій «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», Українська соціал-демократична партія, Партія «Реформи і поря-

док», Партії регіонів, Прогресивної соціалістичної партії України за кількістю включених кандидатів у депутати дорівнювали конституційному складу Верховної Ради України і включали по 450 осіб.

До виборчих списків кандидатів у народні депутати України Блоку «НАША УКРАЇНА – НАРОДНА САМООБОРОНА» включено 448 осіб, Комуністичної партії України – 444 особи.

Найменші за чисельністю виборчі списки кандидатів у народні депутати України мали Комуністична партія України (оновлена) – 49 осіб, Всеукраїнська партія Народної Довіри – 86 осіб, Партія Вільних Демократів – 105 осіб.

Кандидати у народні депутати України, включені до виборчого списку політичної партії (виборчого блоку політичних партій), реєструвалися Центральною виборчою комісією згідно зі статтею 61 Закону за умови отримання документів, передбачених статтею 58 Закону.

Центральною виборчою комісією відмовлено в реєстрації всіх кандидатів у народні депутати України, включених до виборчих списків політичних партій, трьом політичним партіям та двом виборчим блокам. Зокрема, Партії Реабілітації народу України, яка не була належним суб'єктом подання, оскільки не значилась у переліку політичних партій, зареєстрованих Міністерством юстиції України. Крім того, до виборчого списку кандидатів у народні депутати України цієї партії включено п'ятнадцять осіб, що менше від мінімальної кількості кандидатів, встановлених Законом (18 осіб); Всеукраїнській партії трудящих, яка не подала до Центральної виборчої комісії документ про внесення грошової застави; Громадянській партії «ПОРА» – за рішенням суду; Виборчому блоку «Вільні Демократичні Вибори за Народ України – Виборчий блок політичних партій Зелена екологічна партія України «Райдуга», Політична партія «Вітчизна», Народна Екологічна партія, Політична партія «Партія Здоров'я», який не подав до Центральної виборчої комісії документ про внесення грошової застави, та «Блоку ВЕРКИ СЕРДЮЧКИ «ЗА СВОЇХ!» – Ліберально-демократична партія України, Партія «Жінки України» та Комуністична партія Трудящих», який подав документи для реєстрації кандидатів у народні депутати України з порушенням строку, встановленого Законом – після 25 серпня 2007 року.

Таким чином, суб'єктами виборчого процесу у виборчих перегонах з позачергових виборів народних депутатів України 30 вересня 2007 року стали 20 політичних партій та виборчих блоків політичних партій. З них 10 – це політичні партії, які висунули кандидатів у народні депутати України на своїх партійних з'їздах і стали самостійними суб'єктами виборчого процесу, та 10 виборчих блоків – суб'єктів виборчого процесу (до їх складу увійшла 31 політична партія), які висунули кандидатів у народні депутати України на своїх міжпартійних з'їздах.

Центральною виборчою комісією загалом було зареєстровано 4857 кандидатів у народні депутати України, з них 2 432 кандидати у народні депутати України від 10 виборчих блоків політичних партій та 2 425 кандидатів у народні депутати від 10 політичних партій.

Ще однією важливою складовою виборчого процесу під час підготовки та проведення виборів народних депутатів України, у тому числі і позачергових, є належна їх територіальна організація як в Україні, так і за її межами. Важливість цього питання підтверджується наявністю у Законі України «Про вибори народних депутатів України» розділу III з відповідною назвою «Територіальна організація виборів депутатів», у якому зазначено загальне правове регулювання цього питання.

Як уже зазначалось, позачергові вибори народних депутатів України, як і чергові вибори, проводилися в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, який включає в себе всю територію України та закордонний виборчий округ.

Відповідно, для проведення виборів народних депутатів України територія України поділяється на 225 територіальних виборчих округів. Кількість таких округів в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі встановлено Центральною виборчою комісією з урахуванням їх адміністративно-територіального устрою. Територіальні виборчі округи утворюються з приблизно рівною кількістю виборчих дільниць, виходячи з кількості виборчих дільниць, які були утворені під час попередніх виборів народних депутатів України.

Питання належної територіальної організації виборів народних депутатів України передбачає, що для підготовки і проведення голосування та підрахунку голосів використовуються звичайні, що були утворені для проведення попередніх виборів народних депутатів України, а також спеціальні виборчі дільниці, які вже безпосередньо утворювалися окремими виборчими комісіями на підставі вимог частини шостої статті 102¹ Закону.

Враховуючи вмотивовані подання відповідних окружних виборчих комісій, ініційованих зверненнями міських голів та головами районних рад, постановою Центральної виборчої комісії від 30 серпня 2007 року № 267, були утворені десять нових звичайних виборчих дільниць у Луганській, Полтавській, Сумській областях та в місті Києві. Частиною третьою статті 19 Закону чітко встановлено, що виборчі дільниці утворюються з кількістю виборців від двадцяти до двох тисяч п'ятисот осіб і відповідно до цього поділяються на:

- 1) малі – з кількістю виборців до 500 осіб;
- 2) середні – з кількістю виборців від 500 до 1500 осіб;
- 3) великі – з кількістю виборців понад 1500 осіб.

Окружна виборча комісія своїми рішеннями встановлює єдину нумерацію виборчих дільниць у межах відповідного виборчого округу. Таким чином, згідно з нормами існуючого законодавства про вибори для проведення позачергових виборів народних депутатів

України 30 вересня 2007 року на території держави та за її межами використовувалися 33974 виборчі дільниці, серед яких 32325 звичайних, 1534 спеціальних, 115 закордонних. З них 215 утворені в установах кримінально-виконавчої системи, 82 – на суднах, що перебувають у плаванні під Державним Прапором України, та одна – на полярній станції України.

Організацію підготовки та проведення позачергових виборів народних депутатів, забезпечення додержання та однакового застосування законодавства України про вибори депутатів здійснювали виборчі комісії.

Систему таких комісій відповідно до статті 24 Закону становили Центральна виборча комісія, окружні та дільничні виборчі комісії.

Однією з найважливіших складових успішного проведення позачергових виборів народних депутатів України 30 вересня 2007 року була належна їх організація в Україні та за її межами. Правове регулювання цього питання передбачене розділами III та XI Закону під назвами: «Територіальна організація виборів депутатів» та «Позачергові вибори».

Центральна виборча комісія своєю постановою від 13 серпня 2007 року № 99 у строк, передбачений Законом, утворила 225 окружних виборчих комісій територіальних виборчих округів та визначила їх склад, які, в свою чергу, утворили 33974 дільничних виборчих комісій.

Слід наголосити, що відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про вибори народних депутатів України» та деяких інших законодавчих актів України (щодо порядку проведення позачергових виборів до Верховної Ради України та заміщення народних депутатів України, повноваження яких були достроково припинені)» було суттєво змінено процедуру формування окружних виборчих комісій. Зокрема, Законом право подання кандидатур до складу окружних виборчих комісій надано лише депутатським фракціям, які утворені у поточному скликанні Верховної Ради України, тоді як на минулих виборах таким правом користувалися партії, і не лише представлені фракціями у парламенті, а й ті, які стали суб'єктами виборчого процесу.

Таким правом скористалися всі 5 парламентських фракцій, за поданням яких до окружних виборчих комісій було включено 4050 осіб. Усі комісії було сформовано у максимальному кількісному складі 18 осіб з дотриманням рівного представництва коаліції депутатських фракцій та опозиції (сукупності депутатських фракцій, які не входять до коаліції), сформованих у Верховній Раді України поточного скликання, і рівної кількості кандидатур від кожної фракції окремо в межах представництва коаліції та опозиції.

Керівні посади в окружних виборчих комісіях були розподілені відповідно до порядку, встановленого частиною десятою статті 27 та частиною третьою статті 102 Закону так, щоб голова і секретар однієї комісії не були представниками лише коаліції чи опозиції.

У складі окружних виборчих комісій територіальних виборчих округів на день проведення виборів парламентські фракції були представлені таким чином:

Фракція «НАША УКРАЇНА»	25,04 %
Фракція «Блок Юлії Тимошенко»	24,97 %
Фракція комуністів	16,67 %
Фракція Партії регіонів	16,67 %
Фракція СПУ	16,65%

Характеризуючи якісний склад окружних виборчих комісій, слід зазначити, що серед членів комісій були представлені:

- за статтю: жінки – 51,49 %, чоловіки – 48,51%;
- за віком: від 18 до 30 років – 11,90%; від 30 до 50 років – 41,54%; від 50 до 60 років – 28,35%; понад 60 років – 18,21%;
- за посадою, заняттями: пенсіонери – 25,81%; працівники освіти, культури та охорони здоров'я – 21,71%; працівники ПП, ТОВ та АТ – 17,31%; тимчасово непрацюючі – 14,40%; керівники та працівники державних підприємств, організацій та установ – 12,45%; працівники громадських та профспілкових об'єднань і організацій – 1,63%; інші – 6,69%;
- за освітою: з вищою – 80,83%; з базовою вищою – 8,40%; з середньою та середньою спеціальною – 9,60%.

Слід відмітити, що майже 90% членів окружних виборчих комісій мали досвід роботи у виборчих комісіях різного рівня.

Кандидатури до складу дільничних виборчих комісій, як і окружних, подавалися від депутатських фракцій, які були утворені у поточному скликанні Верховної Ради України.

На виконання вимог Закону Центральна виборча комісія своєю постановою від 3 серпня 2007 року № 63 встановила, що до складу дільничних виборчих комісій звичайних та спеціальних виборчих дільниць з дотриманням рівного представництва від кожної з 5 фракцій включаються кандидатури у кількості відповідно: для малих – по дві особи, для середніх – по три, та для великих – по чотири особи. Разом з тим, як уже зазначалося, Закон вимагає, щоб голова і секретар однієї комісії не були представниками лише коаліції чи опозиції.

Дотримання цієї норми, враховуючи різну кількість кандидатур, які включалися до складу комісій від фракцій опозиції (дві) та коаліції (три), викликало складність, адже співвідношення в кількості керівних посад у комісіях становило відповідно 2/5 та 3/5. Ось чому Центральною виборчою комісією було прийнято відповідне Роз'яснення щодо порядку утворення дільничних виборчих комісій та розподілу керівних посад у цих комісіях при проведенні позачергових виборів народних депутатів України.

На день виборів кількісний склад звичайних, спеціальних та закордонних дільничних виборчих комісій становив 491663 особи, з них:

Фракція «Блок Юлії Тимошенко»	21,1%
Фракція комуністів	17,8%
Фракція «НАША УКРАЇНА»	21,2%
Фракція Партії регіонів	20,6%
Фракція СПУ	19,3%

Одним із завершальних етапів виборчого процесу є голосування, підрахунок голосів виборців та встановлення результатів виборів.

Як уже зазначалось, особливістю позачергових виборів народних депутатів України 30 вересня 2007 року було те, що на них відповідно до частини сьомої статті 102 Закону України «Про вибори народних депутатів України» не поширювалося застосування виборцями відкритих посвідчень. Така норма певною мірою ускладнювала реалізацію окремими громадянами виборчого права, однак істотного впливу, як засвідчують дані виборів народних депутатів України 2006 року, на результати виборів не справила. Адже на попередніх виборах народних депутатів України 2006 року за відкритими посвідченнями проголосувало лише 0,045% виборців (16899 осіб), внесених до списків виборців на виборчих дільницях.

Центральною виборчою комісією було забезпечено прозорість ходу голосування та підрахунку голосів. Протягом усього часу голосування окружні виборчі комісії передавали Центральній виборчій комісії попередню інформацію про хід голосування. Ця інформація невідкладно узагальнювалася та оприлюднювалася на офіційному web-сайті Центральної виборчої комісії.

Середня активність виборців на позачергових виборах народних депутатів України 30 вересня 2007 року, що голосували на виборчих дільницях у межах України, порівняно з попередніми виборами 2006 року хоча й знизилася більше ніж на 5,55%, все ж була досить високою і становила 62,03%. Зменшення активності виборців мало місце в усіх регіонах України, значні його обсяги спостерігалися у Закарпатській області та м. Севастополі – відповідно 9,46% та 8,35%. При цьому середня активність виборців у розрізі регіонів знаходилася в межах від 52,08% в Закарпатській області до 76,46% – у Тернопільській області. У закордонному виборчому окрузі активність виборців була традиційно низькою і становила 5,97%.

Центральна виборча комісія після прийняття, розгляду та оголошення на своєму засіданні протоколів окружних виборчих комісій про підсумки голосування в межах територіального виборчого округу, у тому числі й поміткою «Уточнений», на підставі цих протоколів, Протоколу Центральної виборчої комісії про підсумки голосування у закордонному виборчому окрузі 15 жовтня 2007 року встановила результати позачергових виборів народних депутатів України.

Загальна кількість голосів виборців, поданих за кандидатів у народні депутати України, включених до виборчих списків п'яти політичних партій, виборчих блоків політичних партій, що отримали три і більше голосів, становить 20 659 199 (двадцять мільйонів шістсот п'ятдесят дев'ять тисяч сто дев'яносто дев'ять), або 88,58% загальної кількості виборців, які взяли участь у голосуванні. За решту 15 політичних партій та блоків політичних партій, які не подолали тривідсотковий бар'єр, проголосувало 1 639 170 (один мільйон шістсот тридцять дев'ять тисяч сто сімдесят), або 6,96% виборців, які взяли участь у голосуванні. Найбільш наближена

до прохідного бар'єра Соціалістична партія України отримала 668 234 (шістсот шістдесят вісім тисяч двісті тридцять чотири) голоси виборців (2,86%). Найменшу кількість голосів виборців отримала Всеукраїнська партія Народної Довіри – 5 342 (п'ять тисяч триста сорок два) голоси виборців (0,02%).

Переможцями виборів у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі стали Партія регіонів, «Блок Юлії Тимошенко – Виборчий блок політичних партій «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», Українська соціал-демократична партія, партія «Реформи і порядок»; Блок «НАША УКРАЇНА – НАРОДНА САМООБОРОНА: Народний Союз «Наша Україна», Політична партія «Вперед, Україно!», Народний Рух

Приймання протоколів окружних виборчих комісій

України, Українська Народна Партія, Українська республіканська партія «Собор», Партія Християнсько-Демократичний Союз, Європейська партія України, Громадянська партія «ПОРА», Партія захисників Вітчизни»; Комуністична партія України; «Блок Литвина» (Народна партія, Трудова партія України).

Згідно з протоколом Центральної виборчої комісії про результати виборів народних депутатів України, що був підписаний членами Комісії 15 жовтня 2007 року, найбільшу кількість голосів виборців на позачергових виборах народних депутатів України 30 вересня 2007 року отримала Партія регіонів – 8 013 895 (вісім мільйонів тринадцять тисяч вісімсот дев'яносто п'ять), або 34,37%. Партія посіла, як і на виборах 2006 року, перше місце у 10 регіонах (Автономна Республіка Крим, Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська, Миколаївська, Одеська, Харківська, Херсонська області, м. Севастополь).

«Блок Юлії Тимошенко» у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі отримав на свою підтримку 7 162 193 (сім мільйонів сто шістьдесят дві тисячі сто дев'яносто три) голоси виборців, або 30,71%. Порівняно з попередніми виборами 2006 року «Блок Юлії Тимошенко» розширив географію підтримки виборців на 2 регіони і отримав перемогу в 16 областях (Вінницька, Волинська, Житомирська, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Львівська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська, м. Київ).

Блок «НАША УКРАЇНА – НАРОДНА САМООБОРОНА» отримав 3 301 282 (три мільйони триста одна тисяча двісті вісімдесят два) голоси виборців, що становить 14,15% голосів виборців, які взяли участь у голосуванні. За рейтингом політичних партій, виборчих блоків політичних партій Блок «НАША УКРАЇНА – НАРОДНА САМООБОРОНА» посів перше місце в Закарпатській області.

Комуністична партія України на свою підтримку отримала 1 257 291 (один мільйон двісті п'ятдесят сім тисяч двісті дев'яносто один) голос виборців, або 5,39%.

За «Блок Литвина» проголосувало 924 538 (дев'ятсот двадцять чотири тисячі п'ятсот тридцять вісім), або 3,96% виборців, які взяли участь у голосуванні.

За результатами голосування ці п'ять партій та блоків набули право та взяли участь у розподілі депутатських мандатів.

Кількість депутатських мандатів, отриманих кожною політичною партією, виборчим блоком політичних партій, визначалася відповідно до статті 96 Закону України «Про вибори народних депутатів України» на підставі виборчої квоти (кількість голосів виборців, необхідних для отримання одного депутатського мандата), що становила 45 909 (сорок п'ять тисяч дев'ятсот дев'ять) голосів виборців.

Перше місце за розподілом депутатських мандатів посіла Партія регіонів, яка отримала 175 мандатів.

За рейтингом політичних партій (блоків) «Блок Юлії Тимошенко» посів друге місце і отримав 156 депутатських мандатів.

Третє місце за результатами виборів закріпив за собою Блок «НАША УКРАЇНА – НАРОДНА САМООБОРОНА», отримавши 72 депутатських мандати.

27 депутатських мандатів, отриманих Комуністичною партією України за кількістю голосів виборців у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, дали змогу їй посісти четверте місце.

«Блок Литвина» за розподілом депутатських мандатів посів п'яте місце, отримавши 20 депутатських мандатів.

Ось, як мовиться, коротко про головне. Звісно, Центральна виборча комісія й цього разу не відійде від своєї традиції видання ґрунтовних видань за результатами виборчих кампаній. Незабаром побачить світ нове видання – інформаційно-аналітичний збірник, який міститиме вичерпну аналітичну інформацію про перебіг виборчого процесу з організації і проведення позачергових виборів народних депутатів України 30 вересня 2007 року та статистичні відомості, упорядковані відповідно до черговості всіх етапів цієї досить непростой виборчої кампанії. Окрім цього, до друку готується і збірник рішень судів за результатами розгляду скарг і заяв суб'єктів цього виборчого процесу.

*За матеріалами
організаційно-методичного управління
Секретаріату Центральної виборчої комісії*